

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 1897
Tarih : 04.05.2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Arıcılıkla geçimini temin eden yurttaşlar ile bal üreticilerinin yaşadığı sorunların tespit edilerek; alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Lezgin BOTAN
HDP Van Milletvekili

GEREKÇE:

Türkiye arı kolonisi varlığı ve bal üretimi bakımından iklim ve coğrafi özellikleri nedeniyle Dünya'da çok önemli bir potansiyele sahiptir. Türkiye coğrafyası bitki çeşitliliği bakımından da çok zengin bir yelpazeye sahip olup, bunların yaklaşık %40'ı endemik bitkilerden oluşmaktadır. Ayrıca, yapılan çalışmalarda elde edilen verilere göre Türkiye de bal verimi yüksek olan beş ayrı arı ırkının yaşadığı belirtilmektedir.

Buna rağmen koloni başına bal verimi dünya ortalamasının çok altındadır. Dünyada koloni sayısı ve bal üretimi konusunda ilk sırada Çin yer almaktadır. Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FOA)'nın 2011 yılı verilerine göre dünyada koloni başına bal üretimi ortalama 43,21 kilogramdır. Kanada koloni başına 57,54 kilogram Çin ise koloni başına 50,40 kilogram ile dünya ortalamasının üzerinde üretim gerçekleştirmektedir. Türkiye'de ise 2003 yılından beri kovan sayısı büyük oranda artmış olmasına rağmen; koloni başına bal üretimi 16,21 kilogram ile zaten dünya ortalamasının altında iken 2012 yılında daha da aşağı düşerek 14,05 kilograma gerilemiştir. 2014 yılı TÜİK verilerine göre Türkiye bal ihraç eden ülkeler sırlamasında 24'üncü sıradadır. Arıcılık sektöründe ürünün fiyatı, pazarı ve kalitesi dikkate alınarak yapılan rekabet edebilirlik indeksi analizlerinde; Arjantin 9.00 puanla birinci sırada, Çin 7,90 puanla ikinci sıradadır. Türkiye ise bu analizde şimdilik 5,35 puan alabilmektedir.

Arıcılık için önemli bir potansiyel var olmasına karşın bu potansiyelin üretime dönüştürülmesinin önünde ciddi sorunların olduğu görülmektedir. Bu sorunların başında sektörün yapısal sorunları yer almaktadır. Dünyada sektörle ilgili önemli bilimsel teknik yöntemler üretimde kullanılırken; Türkiye'de halen babadan kalma yöntemlerle arıcılık yapılmaktadır. Bu bağlamda sektörün önemli sorunlarının başında sektörün gelişimine katkı sunacak yazılı materyalin azlığı ve olanlarına da üreticilerin ulaşamaması sorunu gelmektedir.

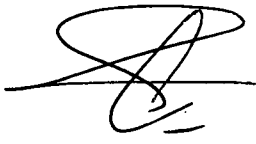
Konaklama yerleri ile ilgili kapasite altyapı, güvenlik gibi sorunlarla birlikte bitki florası haritasının olmaması da önemli bir sorundur. Üreticilere sektörle ilgili eğitim ve danışmanlık hizmetini verecek donanımlı kurumsal bir yapı halen oluşturulamamıştır.

Üreticilerin en ciddi sorunlarından biri de standardizasyondur. Sadece arıcılıkta değil bir çok sektörde standartların belirlenmemiş olması ya da belirlense bile yeterli denetimin olmamasından kaynaklı sorunlar yaşanmaktadır. 2011 yılında çıkartılmış olan “**Arıcılık Yönetmeliği**” ile sektörle ilgili standardizasyon getirilmeye çalışılmış ancak gerekli rehberlik ve denetim sağlanmadığı için bilenen klasik yöntemle üretim devam etmiştir. Dünyada kabul gören kovan, koloni, kalite gibi standartlara Türkiye’de rastlamak mümkün değildir. Her yörenin ve her bölgenin kendine has bir kovan ve koloni anlayışı gelişmiştir. Bunun sonucu olarak da hem arıcılık faaliyetlerinin sağlıklı bir şekilde kayıt altına alınması zorlaşmakta hem de “**Sahte Bal**” olarak tabir edilen standart dışı üretim ile de sektör ciddi bir sorun yaşamaktadır. Standart dışı yöntemler ile üretilmiş olan hileli ballar ile yurt dışından kaçak yollarla ülkemize giren menşei belirsiz balların kolayca pazarlanması, standartlara uygun bal üretimi yapan üreticileri zor durumda bırakmaktadır.

Türkiye’de de arıcılık daha çok alt ve alt-orta ekonomik sınıfa dâhil olan kesim tarafından yapılmaktadır. 2013’te alınan kararla arıcılık yapan köyler de işletme olarak sayılmaya başlanmış olup 2014 TÜİK verilerine göre Türkiye’de arıcılık yapan 104.709 işletme mevcuttur. Arıcılık hem tarımsal üretime olan katkısı hem de bal üretimi nedeniyle önemli ve desteklenmesi gereken bir uğraş olmasına rağmen halen bu alana dair derli toplu bir kanun yoktur. En az 30 kovanı olup yetiştirici birliklerine üye olan üreticilere 2016 yılı açıklanan destekleme rakamlarına göre kovan başı 10 TL koloni başına(bombus arısı) 60 TL destekleme ödeneceği açıklanmıştır. Kayıt ve standartların geliştirilmesinde önemli bir yer tutan destekleme katkısının arttırılması gerekmektedir.

Ayrıca gezginci arıcıların yaşadığı sorunlar, arı hastalıkları ve parazitlerle mücadelede yaşanan sorunlar, damızlık ana arı üretiminde yaşanan sorunlar, üretilen ballardaki ilaç kalıntıları ve hijyen sorunları ile arıcılık ve bal üreticiliği yapan kişilerin eğitilmesi konusunda yaşanan sorunlarda çözüm bekleyen önemli sorunlar arasında yer almaktadır.

Belirtilen gerekçelerle Arıcılıkla geçimini temin eden yurttaşlar ile bal üreticilerinin yaşadığı sorunların tespit edilerek; alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis Araştırması açılması gerekmektedir.

Çağlar DEMİREL
HDP Diyarbakır Milletvekili

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Adana Milletvekili

Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

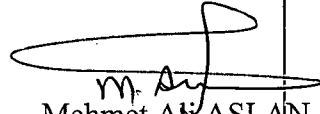
Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP Ankara Milletvekili

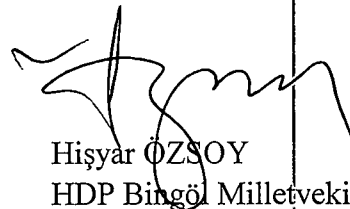
Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

Mehmet AK ASLAN
HDP Batman Milletvekili

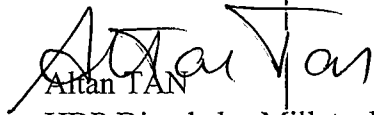
Saadet BECEREKLİ
HDP Batman Milletvekili

Hişyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

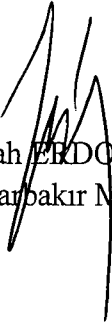
Mizgin IRGAT
HDP Bitlis Milletvekili

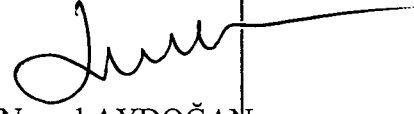
Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

İmam TAŞÇIER
HDP Diyarbakır Milletvekili

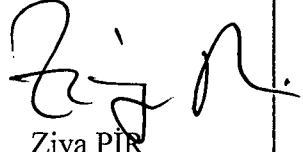
Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nursel AYDOĞAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

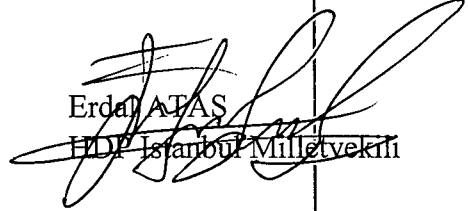
Mahmut TOĞRUL
HDP Gaziantep Milletvekili

Nihat AKDOĞAN
HDP Hakkari Milletvekili

Mehmet Emin ADIYAMAN
HDP Iğdır Milletvekili

Erdal ATAS
HDP İstanbul Milletvekili